Ulakbilge
Sosyal Bilimler Dergisi

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI İLE ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ MEZUNLARININ "ÖĞRETMENLİK" EĞİTİM İÇERİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Gülnaz KURT
Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı, gulnazkurt@akdeniz.edu.tr; ORCID: 0000-0003-2605-3349

Gülnaz, Kurt "Alman Dili ve Edebiyatı vle Almanca Öğretmenliği Mezunlarının Öğretmenlik Eğitim İçeriğinin Karşılaştırılması". ulakbilge, 54 (2020 Kasım): s. 1346–1359. doi: 10.7816/ulakbilge-08-54-08

ÖZ

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri "öğretmenlik mesleğini etkili ve verimli bir biçimde yerine getirmek için sahip olunması gereken bilgi, beceri ve tutumlar" (MEB, 2017) olarak tanımlanmakta ve Türk Eğitim Sisteminin başarısı için önem arz etmektedir. Üç yeterlilik alanlarından biri olan ve birinci sırada yer verilen "Mesleki Bilgi" kuşkusuz eğitim sürecinde kazandırılmaktadır. Meslek odaklı eğitim-öğretim programıyla ilerleyen Eğitim Fakülteleri alan eğitimi, öğretmenlik meslek ve genel kültür dersleri çerçevesinde standart yeterlilikte öğretmen yetiştirmektedirler. Ancak Eğitim Fakülteleri dışında Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılarak öğretmen olanların sayısı da her geçen gün artmaktadır. Filolog unvanıyla mezun olan, iş bulmakta zorlanan, Alman Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencileri de eğitim süreçlerinde veya mezun olduktan sonra Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılarak öğretmenlik mesleğine yönelmektedirler. Dört aşamadan oluşan nitel çalışmada, doküman analizi tekniğiyle, Alman Dili ve Edebiyatı ve Almanca Öğretmenliği mezunlarının öğretmen olmak için geçirdikleri süreçte edindikleri "Mesleki Bilgi" bölüm yeterlilikleri, ders programları, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı dersleri ve içerikleri (16.08.2020 tarihi itibarıyla dikkate alınarak) karşılaştırılarak değerlendirilmektedir. Web sayfaları üzerinden erişilen doküman içerikleri analiz edildikten sonra kendi içlerinde sınıflandırılıp karşılaştırılmıştır. Değerlendirme Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı ile Hacettepe Üniversitesi Alman Dili Eğitimi program yeterlilikleri, ders programları ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı dersleri üzerinde yapılmıştır. Araştırma sonucunda Pedagojik Formasyon Sertifika Programına katılarak öğretmen olan Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının Almanca Öğretmenliği mezunlarına oranla daha az bilgilerle iş hayatına başlamak zorunda kaldıkları görülmüştür. Bu açığın Alman Dili ve Edebiyatı bölümlerinde sekiz dönemde seçmeli derslerle kapatılabileceği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: öğretmen yeterlilikleri, öğretmenlik meslek bilgisi, Alman Dili ve Edebiyatı ders programı, Almanca Öğretmenliği ders programı, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı

Makale Bilgisi
Geliş: 7 Haziran 2019 *Düzeltme: 28 Ağustos 2019* *Kabul: 2 Eylül 2019*
DOI: 10.7816/ulakbilge-07-34-01

© 2020 ulakbilge. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Öğretmen olma koşulları T. C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 20/02/2014 tarihli ve 9 sayılı kurul kararına göre belirlenmiştir (MEB, 2014-2678). Bu kararda yer alan esaslar, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel; örgün ve yaygın eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanacakların atamalarına esas olan alanlar ile mezun oldukları yükseköğretim programları ve aylık karşılığı okutacakları derslerin belirlenmesine ilişkin hükümlerden oluşmaktadır. Kararda öğretmen olarak atanmaya esas alanlar, her bir alan öğretmenliği için mezun olunacak yükseköğretim programı ile öğretmenliğe atananların alan ve yan alanlarına göre aylıkları karşılığında okutacakları dersler ek çizelgeyle belirlenmiştir. Aşağıdaki tablonun üçüncü satırında da görüldüğü gibi Alman Dili ve Edebiyatı bölümü mezunları da öğretmenlik yapabilmektedirler.

Tablo 1. Öğretmenlik alanları, atama ve ders okutma esaslarına ilişkin çizelge

Sıra No	Atamaya Esas Olan Alan	Mezun Olduğu Yükseköğretim Programı/Fakülte	Okutacağı Dersler
1 . .	Adalet . .	. . .	. . .
3	Almanca (değişik: 18/08/2015 tarih ve 74 sayılı TTKK)	1. Almanca Öğretmenliği 2. Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü (*) 3. Mütercim - Tercümanlık Bölümü (Almanca) (*) 4. Alman Dili Ve Kültürü Bölümü(*)	-Almanca -Meslekî Yabancı Dil (Almanca)
. . 93	. . Korece	. . .	. . .

MEB 20/02/2014 tarihli ve 9 sayılı Kurul kararı, Mart 2014-2678 sayılı Tebliğler Dergisi

Ancak ibare (*) ile "Bakanlık ve Yükseköğretim Kurulu iş birliği ile açılan/açılacak olan Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans ya da Pedagojik Formasyon Programını başarı ile tamamlayanlar" ek şartı arandığı belirtilmektedir.

Yükseköğretim Kurulunun 25 Eylül 2014 tarihli usul ve esasları çerçevesinde uygulanan Pedagojik Formasyon Programları, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları" dikkate alınarak açılmaktadır. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında alanlara ayrılan kontenjan sayısında, program açmak için YÖK'e başvuran üniversitelerin talepleri, kapasiteleri, alanda lisans eğitimi gören öğrenci ve mezunların yoğunluğu dikkate alınarak Üniversitelere farklı sayıda kontenjan verilmektedir. Program açan Üniversitelerin kapasitesine göre en erken lisans programlarının birinci sınıfını tamamlamış öğrenciler, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına başvurabilirler. Başvurularda temel kıstas 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri için genel not ortalaması, mezun öğrenciler için diploma notudur. Farklı kıstaslar arandığında ise ilanlarda yazılmakta ve kontenjandan fazla başvuru olması olduğunda daha üst sınıflarda olan öğrencilere öncelik verilmektedir. Programa başvuran öğrenciler, Üniversite senatolarınca belirlenen kıstaslar (akademik ortalama, üniversite giriş puanı, ALES vb.) çerçevesinde açılan programlara merkezi olarak yerleştirilmektedirler.

Tablo 2. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Zorunlu Dersler

TEORİK DERSLER	Teori	Uygulama	Kredi
Eğitim Bilimine Giriş	2	0	2
Öğretim İlke ve Yöntemleri	2	0	2
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	2	0	2
Eğitim Psikolojisi	2	0	2
Sınıf Yönetimi	2	0	2
Seçmeli Ders I	2	0	2
Seçmeli Ders II	2	0	2
Dönem Toplamı	**14**	**0**	**14**
UYGULAMALI DERSLER			
Özel Öğretim Yöntemleri	2	2	3
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
Dönem Toplamı	**6**	**10**	**11**
Genel Toplam	**20**	**14**	**25**

Tablo 2'de görüldüğü gibi iki ayrı dönemde uygulanan ve 28 hafta (14+14) süren Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında 10 farklı ders verilmektedir. 25 kredilik 10 ders haftada 20 teori ve 14 uygulama saatinden oluşmaktadır. Teorik Dersler Eğitim Bilimine Giriş, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Eğitim Psikolojisi, Sınıf Yönetimi, Seçmeli Ders I ve Seçmeli Ders II; uygulamalı dersler ise Özel Öğretim Yöntemleri, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı ve Öğretmenlik Uygulamasıdır. Ayrıca öğrencilere seçmeli statüde aşağıda tablo 3'te belirtilen derslerden 2 ders seçme hakkı tanınmaktadır.

Tablo 3. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Seçmeli Dersler

Seçmeli Ders Grubu I	T-U-K	Seçmeli Ders Grubu II	T-U-K
Eğitimde Eylem (Aksiyon) Araştırması	2-0-2	Rehberlik	2-0-2
Eğitimde Program Geliştirme	2-0-2	Eğitimde Teknoloji Kullanımı	2-0-2
Eğitim Tarihi	2-0-2	Eğitim Felsefesi	2-0-2
Eğitim Sosyolojisi	2-0-2	Türk Eğitim Tarihi	2-0-2
Gelişim Psikolojisi	2-0-2	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2-0-2
Öğretmenlik Meslek Etiği	2-0-2	Karakter ve Değerler Eğitimi	2-0-2
Yaşam Boyu Öğrenme	2-0-2	Özel Eğitim	2-0-2
Bireyselleştirilmiş Öğretim	2-0-2	Bilgisayar Destekli Öğretim	2-0-2

2012-2013 yılında eğitim-öğretime başlayan Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Lisans programında Alman Dili ve Kültürü Anabilim Dalı ve Alman Edebiyatı Anabilim Dalı bulunmaktadır. Her iki bilim dalından ders alan öğrencilere Alman Dili, Edebiyatı ve Kültürü edinilmektedir. 55 zorunlu ve 12 seçmeli derslerden oluşan 240 AKTS'yi başarıyla tamamlayan öğrencilere "Filolog" unvanı verilmektedir. A. Ü. Alman Dili ve Edebiyatı Bölümün amacı "Alman dili, edebiyatı ve kültürünü incelemek, öğrencilere bilimsel araştırmacı niteliğini kazandırmak ve öğrencilerin yazılı ve sözlü Almancasını geliştirmektir." (http://dersbilgipaketi.akdeniz.edu.tr/tr-TR/Program/Browse/557/904). Eğitim dili Almanca olan Bölümde öğrenci performansları sınavlar ve sınıf içi katılımlara (dönem ödevi, ödev, proje, seminer, kısa sınavlar) dayalı olarak değerlendirilmektedir.

1983-84 eğitim- öğretim yılında kurularak lisans düzeyinde öğrenci alan Hacettepe Üniversitesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı ise günümüzde öğretimini halen sürdürmekte ve Almanca Öğretmeni yetiştirmektedir. Bölümünün amacı "ülkemiz örgün ve yaygın eğitim-öğretim kurum ve kuruluşlarına öğretmenlik mesleğinin toplumdaki önemini kavramış, bireye ve topluma duyarlı, mesleğinde temel bilgi, beceri ve yetkinliklerle donatılmış, etik değerleri özümsemiş, yaşam boyu öğrenmeyi hedeflemiş, disiplinler arası çalışmaya, yeniliklere, farklı kültürlere açık nitelikli Almanca öğretmenleri ve araştırmacılar yetiştirmektir" (http://akts.hacettepe.edu.tr/yeterlilikler.php?prg_ref=PRGRAM_00000000000000000000000164&birim_kod=451&submenuheader=2&prg_kod=451).

Öğretim dili Almanca olan program dil, kültür, edebiyat ve ağırlıklı olarak dil öğretimi alanlarından oluşmaktadır. Öğrenciler öğretmenlik mesleğine ilişkin edindikleri kuramsal bilgilerini beceriye dönüştürmek, bilgi ve becerilerini uygulamalı geliştirmek amacıyla son sınıfın birinci döneminde MEB'e bağlı devlet okullarında uygulamalı derslere katılır ve son dönemde de staj yaparlar. 49 Zorunlu ve 16 seçmeli (6 Meslek Bilgisi, 6 Alan Eğitimi, 4 Genel Kültür) dersten oluşan 240 AKTS'yi başarıyla tamamlayan öğrencilere "Almanca Öğretmeni" unvanı verilmektedir.

Yöntem

Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi Sönmez (2016:186) tarafından "yazılı, görsel malzemenin toplanıp incelenmesi" olarak tanımlanmaktadır. Ulutaş (2015:279), Yıldırım ve Şimşek'e (2006:121) göre dokümanlar, gözlem ve görüşme yapmaya gerek kalmadan bilgiye ulaşmayı mümkün kılan büyük bir kolaylık olarak nitel araştırmalarda mutlaka dikkate alınması gereken kaynaklar olarak görülmektedir.

Bu nitel çalışmada, doküman analizi tekniğiyle Alman Dili ve Edebiyatı ile Almanca Öğretmenliği mezunlarının öğretmen olmak için geçirdikleri süreçte edindikleri "Mesleki Bilgi" bölüm yeterlilikleri, ders programları, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı dersleri ve içerikleri analiz edilerek karşılaştırmalı olarak değerlendirilmektedir. Web sayfaları üzerinden erişilen dokümanların içerikleri analiz edildikten sonra kendi içlerinde gruplandırılarak karşılaştırılmıştır. Bu kapsamda birinci aşamada Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı ile Hacettepe Üniversitesi

Almanca Öğretmenliği örneğinde, program yeterlilikleri tek bir tabloda birleştirilip benzerlikleri ve farklılıkları incelenmiştir. İkinci aşamada her iki program dersleri oluşturulan ana başlıklar altında gruplandırılarak tablolara dönüştürülmüş, ders program içerikleri benzerlikler ve farklılıklar bakımından değerlendirilmiştir. Üçüncü aşamada ise Almanca Öğretmenliği ders programında Eğitim ve Alan Eğitimi başlıkları altında yer alan öğretmenlik mesleğine yönelik dersler seçilerek Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı dersleri ile tablo halinde karşılaştırılmıştır. Son aşamada Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılmalarıyla edindikleri mesleki bilgi ile Almanca Öğretmenliği mezunlarının edindikleri mesleki bilgiler karşılaştırılarak bilgi derinlikleri araştırılmıştır.

Bulgular

Alman Dili Ve Edebiyatı İle Almanca Öğretmenliği Program Yeterliliklerinin Karşılaştırılması

Bu bölümde aşağıda 4. ve 5. Tabloda yer alan A. Ü. Alman Dili ve Edebiyatı ile H.Ü. Almanca Öğretmenliği Program Yeterlilikleri karşılaştırılmaktadır. Tablolara 16.08.2020 tarihinde ilgili Üniversitelerin web sayfaları üzerinden erişilmiştir.

Tablo 4. Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Program Yeterlilikleri

No	Program Öğrenme Çıktıları: Bu programın başarılı bir şekilde tamamlanmasıyla öğrenciler şunları yapabileceklerdir
1	Alman dilini üst düzeyde kullanma ve anlama becerisine sahiptir.
2	Türkçenin ve Almancanın dilsel sistemleri arasında karşılaştırma yapabilir ve iki dil arasında İlişki kurabilir.
3	Dilbilim temel kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri açıklamaya yönelik kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
4	Dilbilimi diğer bilim dallarıyla ilişkilendirebilir ve farklı bilim dallarının ortaya koyduğu kuram ve uygulamaları sentezleyebilir.
5	Alman edebiyatının dönemleri, eserleri ve yazarları hakkında bilgi sahibidir.
6	Almancanın kullanıldığı ülkelerin edebiyatını (Almanya, İsviçre ve Avusturya) değerlendirebilir ve yorumlayabilir.
7	Alman dilinde yazılmış eserlerin metinsel incelemesini yapabilir.
8	Alman kültürünün önemli özellikleri hakkında bilgi sahibidir ve güncel kültürel pratikleri bilir.
9	Farklı kültürlere ve değerlere karşı farkındalık ve duyarlılık geliştirir.
10	Kültürler arası iletişim becerisi kazanır.
11	Disiplinler arası çalışabilme becerisine sahiptir.
12	Dilbilimi, edebiyat ve kültür bilgisini uygulamada kullanabilir ve yeni durumlara uyarlayabilir.
13	Bilimsel araştırma yöntemi ve tekniklerinden, ayrıca teknolojiden yararlanarak alanıyla ilgili çalışmalar yapabilir.
14	Bireysel ve grup çalışmalarında aldığı sorumlulukları etkin bir şekilde yerine getirir.

Tablo 5. Hacettepe Üniversitesi Almanca Öğretmenliği Program Yeterlilikleri

1	**Almancanın öğretimi için gerekli kuramsal altyapıya sahiptir.**
2	Almancanın öğretimi için gereken yöntem, strateji ve teknik ile ölçme ve değerlendirme bilgisine sahiptir.
3	Geçmişten günümüze Alman tarihini, kültürünü, edebiyatını, önemli yazarlar ile eserlerini tanır.
4	Almanca sözlü ve yazılı olarak kendini günlük ve meslek yaşamında ileri düzeyde ifade eder.
5	Konu alanına, öğrenci özelliklerine, kazanımlara ve öğrenme koşullarına uygun öğretim malzemelerini değerlendirir, seçer ve geliştirir.
6	Farklı türde metinleri inceler, yorumlar, eleştirel değerlendirir; benzer metinler oluşturur.
7	Bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerden yararlanarak alanıyla ilgili kaynakları kullanır.
8	Farklı kültürlere ve değerlere karşı farkındalık ve duyarlılık geliştirir ve öğretim ortamına yansıtır.
9	Bireysel ve grup çalışmalarında aldığı sorumlulukları etkin bir şekilde yerine getirir.
10	Almanca öğretiminde güncel gelişmeleri izler, değerlendirir ve yaşam boyu öğrenmeye açıktır.
11	Toplumsal ve mesleki yaşam alanlarında etik değerlere yönelik bilgi ve beceri edinerek uygun davranış geliştirir.

Alman Dili ve Edebiyatı ile Almanca Öğretmenliği program yeterlilik tabloları (bkz. Tablo 5 ve Tablo 6 dikkatli incelendiğinde ortak yeterliliklerin olduğu görülmektedir. Bunlar:

1. Alman dilini üst düzeyde kullanma ve anlama becerisine sahip olma,
2. Alman edebiyatının dönemleri, eserleri ve yazarları hakkında bilgi sahibi olma,

3. Alman dilinde yazılmış eserlerin metinsel incelemesini yapabilme,
4. Farklı kültürlere ve değerlere karşı farkındalık ve duyarlılık geliştirme,
5. Bilimsel araştırma yöntemi ve tekniklerinden, ayrıca teknolojiden yararlanarak alanıyla ilgili çalışmalar yapabilme,
6. Bireysel ve grup çalışmalarında aldığı sorumlulukları etkin bir şekilde yerine getirme yeterlilikleridir.

Almanca Öğretmenliği programında1., 2., 5., 10. ve 11. sırada belirtilen yeterlilikler Alman Dili ve Edebiyatı programında eşdeğerleri bulunmayan yeterliliklerdir. Söz konusu yeterlilikler aşağıda sıralanmıştır:

1. Almancanın öğretimi için gerekli kuramsal altyapıya sahip olma,
2. Almancanın öğretimi için gereken yöntem, strateji ve teknik ile ölçme ve değerlendirme bilgisine sahip olma,
3. Konu alanına, öğrenci özelliklerine, kazanımlara ve öğrenme koşullarına uygun öğretim malzemelerini değerlendirme, seçme ve geliştirme,
4. Almanca öğretiminde güncel gelişmeleri izleme, değerlendirme ve yaşam boyu öğrenmeye açık olma,
5. Toplumsal ve mesleki yaşam alanlarında etik değerlere yönelik bilgi ve beceri edinerek uygun davranış geliştirmedir.

Ancak 4. ve 5. sırada belirtilen Almanca Öğretmenliği program yeterlilikleri incelendiğinde, A. Ü. Alman Dili ve Edebiyatı bölümünün misyonu ve vizyonu çerçevesinde mezunlarının Almanca öğretiminde güncel gelişmeleri izleyip, değerlendirip, yaşam boyu öğrenmeye açık olabilecekleri ve toplumsal- mesleki yaşam alanlarında etik değerlere yönelik bilgi ve beceri edinerek uygun davranış geliştirebilecekleri öngörülür. Fakat Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının eğitimleri esnasında;

1. Almancanın öğretimi için gerekli kuramsal altyapı derslerini almadıkları,
2. Almancanın öğretimi için gereken yöntem, strateji ve teknik ile ölçme ve değerlendirme bilgisine sahip olmadıkları,
3. Konu alanına, öğrenci özelliklerine, kazanımlara ve öğrenme koşullarına uygun öğretim malzemelerini değerlendirip, seçip ve geliştirme yeterliliklerini kazanmadıkları ve bu alanda giderilmesi gereken eksikliklerinin olduğu görülür.

Yukarıdaki üç maddede değinilen Almanca öğretimi ile ilgili bilgi ve yeterlilikler Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarına seçmeli derslerle kazandırılması gerekmektedir. Aksi takdirde öğretmenlik mesleğini icra ederken Almanca Öğretmenliği mezunlarına nazaran daha çok zorlanacakları şimdiden öngörülür.

Tablo 6. A. Ü. Alman Dili ve Edebiyatı Program Derslerinin Sınıflandırılması

Ders Türü	Zorunlu Dersler	Seçmeli Dersler
1- Dil Becerileri	**a- Dil Uygulamaları:** Okuma Anlama I, Okuma Anlama II, Yazılı ve Sözlü Anlatım I, Yazılı ve Sözlü Anlatım II, **b- Dilbilgisi:** Dilbilgisi I, Dilbilgisi II, Uygulamalı Dilbilgisi I, Uygulamalı Dilbilgisi II, Karşılaştırmalı Dilbilgisi I, Karşılaştırmalı Dilbilgisi II **c- Çeviri:** Almanca- Türkçe Çeviri I, Almanca Türkçe Çeviri II, Türkçe Almanca Çeviri I, Türkçe Almanca Çeviri II	**a- Dil Uygulamaları:** Yazma Teknikleri, Okuma Teknikleri **b- Dilbilgisi: -** **c- Çeviri: -**
2- Dilbilim	Dinleme Sesletim, Sözcük ve Yapı Bilgisi, Dilbilimi I, Dilbilimi II, Dilbilimi III, Dilbilimi IV, Uygulamalı Dilbilimi I, Uygulamalı Dilbilimi II	Dünya Dilleri ve Almanca, Etkili İletişim Teknikleri
3- Edebiyat Bilimi	Edebiyat Bilimine Giriş I, Edebiyat Bilimine Giriş II, Alm. Edebiyat Tarihi I, Alman Edebiyat Tarihi II, Alman Edebiyat Tarihi III, Alman Edebiyat Tarihi IV, Kısa Edebi Metinler I, Kısa Edebi Metinler II, Alm. Edebiyatında Roman I, Alman Edebiyatında Roman II, Dil Uslup Çalıuşmaları I, Dil Uslup Çalışmaları II, Günümüz Alman Edebiyatı I, Günümüz Alman Edebiyatı II, Alm. Edebiyatında Dramatizasyon ve Tiyatro, Alman Edebiyatında Şiir	Göçmen Edebiyatı, Metin İnceleme Teknikleri, Çocuk ve Gençlik Edebiyatı, Edebiyat Eleştiri Kuram ve Yöntemleri, Karşılaştırmalı Edebiyat I, Karşılaştırmalı Edebiyat II, Teknoloji ve Edebiyat
4- Alman Kültür-Kültür Bilgisi	Karşılaştırmalı Kültür Bilgisi I, Karşılaştırmalı Kültür Bilgisi II, Alman Kültür Tarihi I, Alman Kültür Tarihi II, Dil Kültür Etkileşim I, Dil Kültür Etkileşim II,	Türk Alman İlişkileri Dünü-Bugünü, Almanya'da Popüler Kültür, Medya ve Kültür, Eleştirel Medya Okuryazarlığı
5- Dil Öğretimi (Alan Eğitimi)	-	Özel Öğretim ve Araştırma Yöntemleri I, Özel Öğretim ve Araştırma Yöntemleri II
6- Araştırma	Bilimsel Araştırma Yöntemleri I, Bilimsel Araştırma Yöntemleri II	-
7- Ortak zorunlu	AİT I, AİT II, TDK I, TDK II, İngilizce I, İngilizce II, Bilgi Teknolojileri Kullanımı	-

Alman Dili Ve Edebiyatı İle Alman Dili Eğitimi Ders Programlarının Sınıflandırılarak Karşılaştırılması

Objektif bir karşılaştırma için öncelikle iki bölümün ders programlarında yer alan dersler ve içerikleri incelenerek kendi içlerinde oluşturulan belirli ana başlıklar altında gruplandırılmıştır. Alman Dili ve Edebiyatı dersleri "Dil Becerileri, Dilbilim, Edebiyat Bilimi, Alman Kültür- Kültür Bilgisi, Dil Öğretimi, Ortak zorunlu ve Araştırma" başlıkları altında gruplandırılmıştır (bkz. Tablo 6). Almanca Öğretmenliği derslerinin gruplandırılmasında ise "Eğitim ve Genel Kültür" başlıkları ilave edilmiştir (bkz. Tablo 7).

Tablo 7. H. Ü. Almanca Öğretmenliği Program Derslerinin Sınıflandırılması

Ders Türü	Zorunlu Dersler	Seçmeli Dersler
1- Dil Becerileri	**a- Dil Uygulamaları:** Okuma Becerileri I, Okuma Becerileri II, Yazma Becerileri I, Yazma Becerileri II, Sözlü İletişim Becerileri I, Sözlü İletişim Becerileri II, İleri Okuma ve Yazma **b- Dilbilgisi:** Almancanın Yapısı I, Almancanın Yapısı II, Almancanın Yapısı III **c- Çeviri:-**	**a- Dil Uygulamaları: -** **b- Dilbilgisi:** Karşılaştırmalı Dil Bilgisi, İleri Almanca Dilbilgisi, **c- Çeviri:** Türkçe- Almanca Çeviri, Almaca Türkçe Çeviri
2- Dilbilim	Dilbilimi I, Dilbilimi II, Dil Edinimi,	Dil Felsefesi, İnsan İlişkileri ve İletişim,
3- Edebiyat Bilimi	Alman Edebiyatı I, Alman Edebiyatı II	
4- Alman Kültür-Kültür Bilgisi	-	Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi, Kültürlerarası Öğrenme ve Öğretme
5- Dil Öğretimi (Alan Eğitimi)	Almanca Öğrenme ve Öğretiminde Yaklaşımlar, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi I, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi II, Almanca Öğretim Programları, Almanca Öğretiminde Edebi Metin I, Almanca Öğretiminde Edebi Metin II, Almanca Ders Kitabı İncelemesi, Çocuklara Dil Öğretimi, Almanca Öğretiminde Ders İçeriği Geliştirme, Almanca Öğretiminde Sınav Hazırlama ve Değerlendirme	Almanca Öğretiminde Yeni Teknolojiler, Almanca Öğretiminde Materyal Tasarlama, Almanca Öğretiminde Drama, Sosyodilbilim ve Dil Öğretimi, Sınıf İçi Öğrenmelerin Değerlendirilmesi,
6- Araştırma	-	Akademik Almanca
7- Ortak zorunlu	AİT I, AİT II, TDK I, TDK II, İngilizce I, İngilizce II, Bilgi Teknolojileri Kullanımı	
8- Eğitim (Pedagojik-Formasyon)	Eğitime Giriş, Eğitim Psikolojisi, Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Felsefesi, Türk Eğitim Tarihi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Öğretim Teknolojileri, Eğitimde Araştırma Yöntemleri, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Eğitimde Ahlak ve Etik, Sınıf Yönetimi, Okullarda Rehberlik, Özel Öğretim ve Kaynaştırma	Açık ve Uzaktan Öğrenme, Çocuk Psikolojisi, Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, Eğitim Hukuku, Eğitimde Drama, Eğitimde Program Dışı Etkinlikler, Eğitimde Program Geliştirme, Eleştirel ve Analitik Düşünme, Hastanede Yatan Çocukların Eğitimi, Kapsayıcı Eğitim, Karakter ve Değer Eğitimi, Karşılaştırmalı Eğitim, Mikro Öğretim, Müze Eğitimi, Okul Dışı Öğrenme Ortamları, Öğrenme Güçlüğü, Sürdürülebilir Kalkınma ve Eğitim, Yetişkin Eğitimi ve Hayat Boyu Öğrenme
9- Genel Kültür	-	Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele, Beslenme ve Sağlık, Bilim Tarihi ve Felsefesi, Bilim ve Araştırma Etiği, Kariyer Planlama ve Geliştirme, Kültür ve Dil, Medya Okuryazarlığı, Türk İşaret Dili, Türk Kültür Coğrafyası

İki bölümün dersleri yukarıda değinilen başlıklar altında sınıflandırılarak değerlendirildiğinde,
1. Her iki bölümde Dil Becerileri derslerinin eşit sayıda olduğu,
2. Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde Dilbilgisi derslerinin Almanca Öğretmenliğine oranla fazla olduğu,
3. Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde Dilbilimi, Edebiyat Bilimi, Kültür, Çeviri derslerinin Almanca Öğretmenliği bölümüne nazaran daha çok olduğu,
4. Almanca Öğretmenliği bölümünde yoğun Eğitim (Pedagojik Formasyon) ve Dil öğretimine yönelik derslerin olduğu,
5. Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde Özel Öğretim- Araştırma Yöntemleri I-II haricinde Dil Öğretimine yönelik dersin olmadığı görülmektedir.

Özel Öğretim Yöntemleri I-II derslerinin seçmeli statüde verildiği dikkate alınırsa Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde seçmeli dersler statüsünde öğretmenlik mesleğine yönelik derslerin çok az olduğu ve ders programlarına eklenerek bu yönde yeterliliklerinin geliştirilmesi gerektiği görülür.

Almanca Öğretmenliği Ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Program Derslerinin "Öğretmenlik Meslek Bilgisi" Açısından Karşılaştırılması

Bu bölümde Almanca Öğretmenliği ders Programında ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında bulunan dersler "Zorunlu Teorik Eğitim Dersleri, Zorunlu Uygulamalı Eğitim Dersleri, Zorunlu Seçmeli Eğitim Dersleri, Zorunlu Alan Eğitimi Dersleri, Seçmeli Alan Eğitimi dersleri, Zorunlu Genel Kültür dersleri" başlıkları altında sınıflandırılıp aşağıdaki 8. tabloda karşılaştırılmıştır. Aşağıda oluşturulan Tablo 8'den,

1. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında toplamda 8, Almanca Öğretmenliği Programında ise 20 pedagojik formasyon dersinin zorunlu statüde bulunduğu,

2. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında 3, Almanca Öğretmenliği programında 2 zorunlu uygulamalı dersin bulunduğu,

3. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında bir dönemde haftada 6 saat, Almanca Öğretmenliği Programlarında iki dönemde haftada 6'şar saatten toplamda 12 saat öğretmenlik uygulaması yapıldığı,

4. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında 2, Almanca Öğretmenliği Programında 6 eğitim dersin zorunlu seçmeli statüsünde verildiği,

5. Almanca Öğretmenliği programında Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında olmayan "Alan Eğitimi" adı altında, Almanca öğretmenlik mesleğine yönelik 10 zorunlu ve 6 zorunlu seçmeli dersin verildiği,

6. Almanca Öğretmenliği programında toplamda 38 ders (pedagojik Formasyon ve Alan Eğitimi), Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında 10 ders alma zorunluluğu olduğu,

7. Almanca Öğretmenliği Programında Formasyon Eğitimi Sertifika Programında verilmeyen 6 Genel Kültür dersinin zorunlu statüde verildiği görülmektedir.

Tablo 8. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Program Dersleri ile Almanca Öğretmenliği Derslerinin "Öğretmenlik Meslek Bilgisi" Açısından Karşılaştırılması

Ders Statüsü	Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Dersleri	Almanca Öğretmenliği Eğitim Dersleri
1. Zorunlu Teorik Eğitim Dersleri	Eğitim Bilimine Giriş Öğretim İlke ve Yöntemleri Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Eğitim Psikolojisi Sınıf Yönetimi	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Eğitimde Araştırma Yöntemleri Öğretim İlke ve Yöntemleri Öğretim Teknolojileri Türk Eğitim Tarihi Eğitim Felsefesi Eğitim Psikolojisi Eğitim Sosyolojisi Eğitime Giriş Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi Eğitimde Ahlak ve Etik Sınıf Yönetimi Okullarda Rehberlik Özel Eğitim ve Kaynaştırma
2. Zorunlu Uygulamalı Eğitim Dersleri	Özel Öğretim Yöntemleri Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Öğretmenlik Uygulaması	Öğretmenlik Uygulaması I Öğretmenlik Uygulaması II
3. Zorunlu Seçmeli Eğitim dersleri	Seçmeli Ders I Seçmeli Ders II	Eğitim Seçmeli I Eğitim Seçmeli II Eğitim Seçmeli III Eğitim Seçmeli IV Eğitim Seçmeli V Eğitim Seçmeli VI
4. Zorunlu Alan Eğitimi Dersleri	-	Almanca Öğrenme ve Öğretiminde Yaklaşımlar, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi I, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi II, Almanca Öğretim Programları, Almanca Öğretiminde Edebi Metin I, Almanca Öğretiminde Edebi Metin II, Almanca Ders Kitabı İncelemesi, Çocuklara Dil Öğretimi, Almanca Öğretiminde Ders İçeriği Geliştirme, Almanca Öğretiminde Sınav Hazırlama ve Değerlendirme
5. Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi Dersleri	-	Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi I Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi II Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi III Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi IV Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi V Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi VI
6. Zorunlu Seçmeli Genel Kültür Dersleri	-	Zorunlu Seçmeli Genel Kültür I Zorunlu Seçmeli Genel Kültür II Zorunlu Seçmeli Genel Kültür III Zorunlu Seçmeli Genel Kültür IV

Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında Uygulamalı Ders statüsünde olan "Özel Öğretim Yöntemleri ve Öğretim Teknolojileri" ile "Materyal Tasarımı" dersleri, MEB okullarında uygulanmayıp, derslerin verildiği üniversitede sınıfta yapılmaktadır. Öğretmen olabilmek için Almanca Öğretmenliği mezunlarının toplamda 38 ders almak zorunda oldukları ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında sadece 10 dersin bulunduğu dikkat çekicidir. 28 saatlik Mesleki bilgi farkı az da olsa seçmeli dersler statüsünde Alman Dili ve Edebiyatı bölümlerinde her dönem en az bir ders olmak üzere 8 dönemde verilerek düşürülmelidir. Ayrıca Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında Öğretmenlik Uygulaması Almanca Öğretmenliğine nazaran yarısı kadar yapıldığından, Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının meslek hayatına geçişlerinin Almanca Öğretmenliği mezunlarına nazaran daha zor olacağı, mesleklerine alışmaları biraz daha fazla vakit alacağı ve bocalama dönemi yaşayacakları öngörülür.

Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı ile Almanca Öğretmenliği Seçmeli Ders Yelpazesinin karşılaştırıldığı aşağıda verilen 9. Tabloda Formasyon Programında seçmeli statüde 16 dersin, Almanca Öğretmenliğinde ise 18 dersin olduğu görülmektedir. Ancak Formasyon Programında 2, Almanca Öğretmenliğinde ise 6 ders seçme zorundalığı olduğu dikkat çekmektedir. Alan Eğitimi ile ilgili seçmeli derslerin Sertifika programında olmadığı ve Almanca Öğretmenliğinde ise 12 dersin bulunduğu ve bunlardan 6 ders seçme zorundalığı olduğu göz önünde bulundurulursa Alman Dili ve Edebiyatı öğrencilerinin dezavantajlı olarak mesleğe başlayacakları, Öğretmenlik mesleğine geçerken zorlanacakları yine bariz bir şekilde görülmektedir.

Tablo 9. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı ile Almanca Öğretmenliği Seçmeli Ders Yelpazesi ve Sınıflandırması

	Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı	**Almanca Öğretmenliği**
Pedagojik Formasyon	Seçmeli Ders I: Eğitimde Eylem (Aksiyon) Araştırm. Eğitimde Program Geliştirme Eğitim Tarihi Eğitim Sosyolojisi Gelişim Psikolojisi Öğretmenlik Meslek Etiği Yaşam Boyu Öğrenme Bireyselleştirilmiş Öğretim Seçmeli Ders II: Rehberlik Eğitimde Teknoloji Kullanımı Eğitim Felsefesi Türk Eğitim Tarihi Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi Karakter ve Değerler Eğitimi Özel Eğitim Bilgisayar Destekli Öğretim	Açık ve Uzaktan Öğrenme Çocuk Psikolojisi Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Eğitim Hukuku Eğitimde Drama Eğitimde Program Dışı Etkinlikler Eğitimde Program Geliştirme Eleştirel ve Analitik Düşünme Hastanede Yatan Çocukların Eğitimi Kapsayıcı Eğitim Karakter ve Değer Eğitimi Karşılaştırmalı Eğitim Mikro Öğretim Müze Eğitimi Okul Dışı Öğrenme Ortamları Öğrenme Güçlüğü Sürdürülebilir Kalkınma ve Eğitim Yetişkin Eğitimi ve Hayat Boyu Öğrenme
Alan Eğitimi	-	Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi Karşılaştırmalı Dil Bilgisi Türkçe- Almanca Çeviri Almanca Türkçe Çeviri Almanca Öğretiminde Yeni Teknolojiler, Almanca Öğretiminde Materyal Tasarlama, Almanca Öğretiminde Drama, Dil Felsefesi Sosyodilbilim ve Dil Öğretimi, Sınıf İçi Öğrenmelerin Değerlendirilmesi Kültürlerarası Öğrenme ve Öğretme Akademik Almanca
Genel Kültür	-	Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele, Beslenme ve Sağlık, Bilim Tarihi ve Felsefesi, Bilim ve Araştırma Etiği, İnsan İlişkileri ve İletişim, Kariyer Planlama ve Geliştirme, Kültür ve Dil, Medya Okuryazarlığı, Türk İşaret Dili, Türk Kültür Coğrafyası

Almanca Öğretmenliği Mezunları İle Alman Dili Ve Edebiyatı Bölümü Mezunlarının Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına Katılmalarıyla Edindikleri Mesleki Bilgilerin Ders Düzeyinde Karşılaştırılması

Almanca Öğretmenliği ile Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılmalarıyla edindikleri mesleki bilgileri ders düzeyinde karşılaştırmak için aşağıdaki 10. tablo oluşturulmuştur. Aşağıdaki tablodan her iki bölümden mezunların edindikleri mesleki bilgiler ders düzeyinde karşılaştırılarak değerlendirildiğinde:

1- Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı esnasında 10, Almanca Öğretmenliği mezunlarının 22 Pedagojik Formasyon dersi aldıkları;

2- Almanca Öğretmenliği mezunlarının Öğretmenlik Uygulamasını Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarına oranla iki kat daha fazla yaptıkları;

3- Almanca Öğretmenliği mezunlarının 16 Alan Eğitimi derslerini fazladan aldıkları görülmektedir.

Tablo 10. Alman Dili ve Edebiyatı, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı ve Almanca Öğretmenliği Derslerinin Sınıflandırılması

Ders Grupları	Alman Dili Ve Edebiyatı + Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Dersleri	Almanca Öğretmenliği Dersleri
Dil Becerileri	**a- Dil Uygulamalrı:** Dil Uygulamalrı: Z Okuma ve Anlama I Z Yazılı Sözlü Anlatım I Z Okuma ve Anlama II Z Yazılı ve Sözlü Anlatım II S Yazma Teknikleri S Okuma Teknikleri **b- Dilbilgisi:** Z Dilbilgisi I Z Uygulamalı Dilbilgisi I Z Karşılaştırmalı Dilbilgisi I Z Dilbilgisi II Z Uygulamalı Dilbilgisi II Z Karşılaştırmalı Dilbilgisi II **c-Çeviri:** Z Çeviribilim II Z Çeviribilim I Z Almanca- Türkçe Çeviri I Z Türkçe- Almanca Çeviri I Z Almanca - Türkçe Çeviri II Z Türkçe-Almanca Çeviri II	**a- Dil Uygulamalrı:** Z Okuma Becerileri 1 Z Okuma Becerileri 2 Z Yazma Becerileri 1 Z Yazma Becerileri 2 Z Sözlü İletişim Becerileri 1 Z Sözlü İletişim Becerileri 2 **b- Dilbilgisi:** Z Almancanın Yapısı 1 Z Almancanın Yapısı 2 Z Almancanın Yapısı 3 **c-Çeviri: -**
Dilbilimi	Z Dinleme ve Sesletim Bilgisi Z Sözcük ve Yapı Bilgisi Z Dilbilim I Z Dilbilimi II Z Dilbilim III Z Dilbilimi IV Z Uygulamalı Dilbilim I Z Uygulamalı Dilbilim II S Dünya Dilleri ve Almanca S Etkili İletişim Teknikleri	Z Dilbilimi 1 Z Dilbilimi 2 Z Dil Edinimi Z Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi
Edebiyat Bilimi	Z Dil ve Üslup Çalışmaları I Z Dil ve Üslup Çalışmaları II Z Edebiyat Bilimine Giriş I Z Edebiyat Bilimine Giriş II Z Kısa Edebi Metinler I Z Kısa Edebi Metinler II Z Alman Edebiyatında Roman I Z Alman Edebiyatında Roman II Z Alman Edebiyat Tarihi I Z Alman Edebiyat Tarihi II Z Alman Edebiyat Tarihi III Z Alman Edebiyat Tarihi IV Z Alman Edebiyatında Dramatizasyon Z Alman Edebiyatında Şiir Z Günümüz Alman Edebiyatı I Z Günümüz Alman Edebiyatı II S Teknoloji ve Edebiyat S Metin İnceleme Teknikleri I S Karşılaştırmalı Edebiyat I S Karşılaştırmalı Edebiyat II S Çocuk ve Gençlik Edebiyatı S Edebiyat Eleştirisi Kuram ve Yöntemleri S Göçmen Edebiyatı	Z Alman Edebiyatı 1 Z Alman Edebiyatı 2
Alman Kültür- Kültür Bilgisi	Z Dil Kültür Etkileşimi I Z Karşılaştırmalı Kültür Bilgisi I Z Alman Kültür Tarihi II Z Karşılaştırmalı Kültür Bilgisi II Z Alman Kültür Tarihi I Z Dil-Kültür Etkileşimi II S Eleştirel Medya Okur-Yazarlığı S Almanyada Popüler Kültür S Türk Alman İlişkileri S Z 439 Medya ve Kültür	-
Yabancı Dil Öğretimine Yönelik Dersler (Alan Eğitimi)	S Özel Öğretim Araştırma Yöntemleri I S Özel Öğretim-Araştırma Yöntemleri II	Z Alm. Öğrenme ve Öğretim Yaklaş. Z Almanca Öğretim Programları Z Alm. Dil Becerilerinin Öğretimi I Z Alm. Dil Becerilerinin Öğretimi II Z Alm. Öğretiminde Edebi Metinler 1 Z Alm. Öğretiminde Edebi Metinler 2 Z Almanca Ders Kitabı İncelemesi Z Alm Öğretiminde Ders İçeriği Geliş. Z Alm. Öğretiminde Sınav Haz.ve Değ. S Alm. Öğretiminde Yeni Teknol. S Alm. Öğretiminde Materyal Tas. S Alm. Öğretiminde Drama S Sosyodilbilimi ve Dil Öğretimi S Sınıf içi Öğrenmelerin Değerl. S İleri Okuma ve Yazma Becerileri S Karşılaştırmalı Dil bilgisi S İleri Almanca Dil bilgisi S Dil Felsefesi S Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi S Kültürlerarası Öğrenme ve Öğretme S Türkçe-Almanca Çeviri S Almanca-Türkçe Çeviri S Akademik Almanca
	PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ SERTİFİKA DERSLERİ Z Eğitim Bilimine Giriş Z Öğretim İlke ve Yöntemleri Z Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Z Eğitim Psikolojisi Z Sınıf Yönetimi Zorunlu Seçmeli Ders I Zorunlu Seçmeli Ders II Z Özel Öğretim Yöntemleri Z Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Z Öğretmenlik Uygulaması Seçmeli Ders Yelpazesi I: Eğitimde Eylem (Aksiyon) Araştırması,	Z Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Z Eğitimde Araştırma Yöntemleri Z Öğretim İlke ve Yöntemleri Z Öğretim Teknolojileri Z Türk Eğitim Tarihi Z Eğitim Felsefesi Z Eğitim Psikolojisi Z Eğitim Sosyolojisi Z Eğitime Giriş Z Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi Z Eğitimde Ahlak ve Etik Z Sınıf Yönetimi Z Okullarda Rehberlik Z Özel Eğitim ve Kaynaştırma Z Öğretmenlik Uygulaması 2 Z Öğretmenlik Uygulaması 1 Zorunlu Seçmeli Dersler:

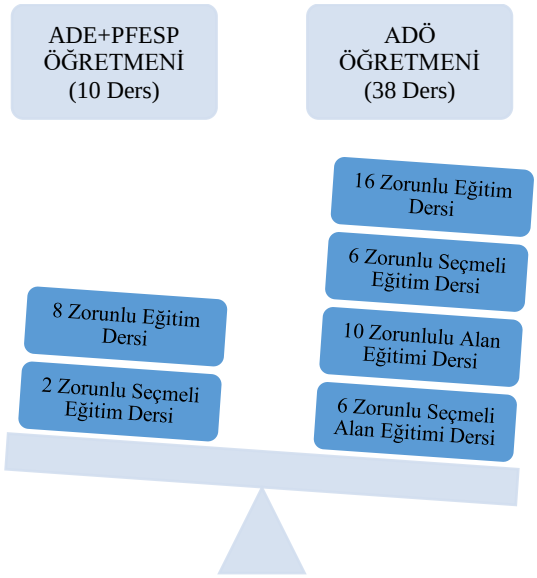
	Eğitimde Program Geliştirme, Eğitim Tarihi, Eğitim Sosyolojisi, Gelişim Psikolojisi, Öğretmenlik Meslek Etiği, Yaşam Boyu Öğrenme, Bireyselleştirilmiş Öğretim Seçmeli Ders Yelpazesi II: Rehberlik Eğitimde Teknoloji Kullanımı Eğitim Felsefesi Türk Eğitim Tarihi Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi Karakter ve Değerler Eğitimi Özel Eğitim ve Bilgisayar Destekli Öğretim	Eğitim Seçmeli I Eğitim Seçmeli II Eğitim Seçmeli III Eğitim Seçmeli IV Eğitim Seçmeli V Eğitim Seçmeli VI Meslek Bilgisi Seçmeli Ders Yelpazesi Açık ve Uzaktan Öğrenme Çocuk Psikolojisi Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Eğitim Hukuku Eğitimde Drama Eğitimde Program Dışı Etkinlikler Eğitimde Program Geliştirme Eleştirel ve Analitik Düşünme Hastanede Yatan Çocukların Eğitimi Kapsayıcı Eğitim Karakter ve Değer Eğitimi Karşılaştırmalı Eğitim Mikro Öğretim Müze Eğitimi Okul Dışı Öğrenme Ortamları, Öğrenme Güçlüğü, Sürdürülebilir Kalkınma ve Eğitim Yetişkin Eğitimi ve Hayat Boyu Öğrenme
Genel Kültür	-	Genel Kültür Seçmeli Ders Yelpazesi S Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele S Beslenme ve Sağlık S Bilim Tarihi ve Felsefesi S Bilim ve Araştırma Etiği S İnsan İlişkileri ve İletişim S Kariyer Planlama ve Geliştirme S Kültür ve Dil S Medya Okuryazarlığı S Türk İşaret Dili S Türk Kültür Coğrafyası
Genel Ve Araştırmaya Yönelik Dersler	Z Bilimsel Araştırma Yöntemleri I Z Bilimsel Araştırma Yöntemleri	Z Topluma Hizmet Uygulamaları
Ortak Zorunlu Dersler	Atatür Ilke ve İnkılapTarihi I Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi II Ingilizce I (Uzaktan Öğretim) İngilizce II (Uzaktan Öğretim) Türk Dili I Türk Dili II ENF 101 Bilgi Teknolojileri Kullanımı	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 1 Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 2 Yabancı Dil 1 Yabancı Dil 2 Türk Dili 1 Türk Dili 2 Bilişim Teknolojileri

Not: Alman Dili ve Edebiyatı Dersleri, Almanca Öğretmenliği Dersleri, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Dersleri

Öğretmenlik Meslek Bilgisine yönelik zorunlu dersleri karşılaştırmak için aşağıdaki 11. Tablo oluşturulmuştur.

Tablo 11. Alman dili ve edebiyatı, pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı ve almanca öğretmenliği ders programlarında "öğretmenlik meslek bilgisine yönelik" zorunlu derslerin sınıflandırılması

Alman Dili Ve Edebiyatı + Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı	**Almanca Öğretmenliği**
Eğitim Bilimine Giriş **Öğretim İlke ve Yöntemleri** **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme** **Eğitim Psikolojisi** **Sınıf Yönetimi** **Özel Öğretim Yöntemleri** **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı**	Eğitime Giriş Öğretim İlke ve Yöntemleri Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Eğitim Psikolojisi Sınıf Yönetimi Eğitimde Araştırma Yöntemleri Öğretim Teknolojileri Türk Eğitim Tarihi Eğitim Felsefesi Eğitim Sosyolojisi Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi Eğitimde Ahlak ve Etik Okullarda Rehberlik Özel Eğitim ve Kaynaştırma
Öğretmenlik Uygulaması	Öğretmenlik Uygulaması I Öğretmenlik Uygulaması II
Eğitim Z. Seçmeli Ders I **Eğitim Z. Seçmeli Ders II**	Eğitim Z. Seçmeli I Eğitim Z. Seçmeli II Eğitim Z. Seçmeli III Eğitim Z. Seçmeli IV Eğitim Z. Seçmeli V Eğitim Z. Seçmeli VI
Özel Öğretim ve Araştırma Yöntemleri I, **Özel Öğretim ve Araştırma Yöntemleri II**	Almanca Öğrenme ve Öğretiminde Yaklaşımlar, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi I, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi II, Almanca Öğretim Programları, Almanca Öğretiminde Edebi Metin I, Almanca Öğretiminde Edebi Metin II, Almanca Ders Kitabı İncelemesi, Almanca Öğretiminde Ders İçeriği Geliştirme, Almanca Öğretiminde Sınav Hazırlama ve Değerlendirme Çocuklara Dil Öğretimi
	Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi I Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi II Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi III Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi IV Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi V Zorunlu Seçmeli Alan Eğitimi VI
	Zorunlu Seçmeli Genel Kültür I Zorunlu Seçmeli Genel Kültür II Zorunlu Seçmeli Genel Kültür III Zorunlu Seçmeli Genel Kültür IV

Şekil 1. Almanca Öğretmenliği Mezunları İle Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü Mezunlarının Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına Katılmalarıyla Edindikleri Mesleki Bilgiler

Yukarıdaki 11. tablodan Almanca Öğretmenliği bölümü mezunlarının Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika programında olmayan 8 eğitim ve 10 alan eğitimi dersini fazladan aldıkları göze çarpmaktadır. (Eğitim dersleri Eğitimde Araştırma Yöntemleri, Türk Eğitim Tarihi, Eğitim Felsefesi, Eğitim Sosyolojisi, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Eğitimde Ahlak ve Etik, Okullarda Rehberlik, Özel Eğitim ve Kaynaştırma dersleridir. Alan Eğitimi dersleri ise Almanca Öğrenme ve Öğretiminde Yaklaşımlar, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi I, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi II, Almanca Öğretim Programları, Almanca Öğretiminde Edebi Metin I, Almanca Öğretiminde Edebi Metin II, Almanca Ders Kitabı İncelemesi, Almanca Öğretiminde Ders İçeriği Geliştirme, Almanca Öğretiminde Sınav Hazırlama ve Değerlendirme, Çocuklara Dil Öğretimi olduğu görülmektedir. Bu derslerle Almanca Öğretmenliği bölümü mezunlarının bu alanda göz ardı edilmeyecek kadar çok bilgi sahibi oldukları ve bu bilgilerin de Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarına kazandırılması gerektiği görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Alman Dili ve Edebiyatı ile Almanca Öğretmenliği mezunlarının öğretmen olmak için geçirdikleri süreçte edindikleri "Mesleki Bilgi" bölüm yeterlilikleri, ders programları, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı dersleri ve içerikleri karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Almanca Öğretmenliği program yeterliliklerinden hemen hemen yarısı Alman Dili ve Edebiyatı program yeterliliklerinde bulunmaktadır. Ancak mezunlarının Almancanın öğretimi için gerekli kuramsal altyapı derslerini daha az aldıklarından ve eksikliklerin seçmeli derslerle giderilmediğinden yöntem, strateji, teknik ile ölçme değerlendirme bilgilerinin Almanca Öğretmenliği mezunlarına nazaran daha az olduğu görülmüştür. Konu alanına, öğrenci özelliklerine, kazanımlara ve öğrenme koşullarına uygun öğretim malzemelerini değerlendirip geliştirmede, dolayısıyla öğretmenlik mesleğine başladıklarında, oldukça zorlanacakları araştırmanın birinci aşamasında düşünülmekteydi.

Alman Dili ve Edebiyatı ile Almanca Öğretmenliği derslerinin sınıflandırılarak değerlendirildiği araştırmanın ikinci aşamasında, Almanca Öğretmenliği bölümünde yoğun Eğitim (Pedagojik Formasyon) ve Dil öğretimine yönelik derslerin olmasına karşın Alman Dili ve Edebiyatı ders programında sadece 2 seçmeli dersin öğretmenlik mesleğine yönelik bulunduğu, genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon derslerinin olmadığından ders programlarına seçmeli ders statüsünde eklenerek bu yönde yeterliliklerinin geliştirilmesi gerektiği ortaya konulmuştur.

Almanca Öğretmenliği ile Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı derslerinin gruplandırılarak karşılaştırıldığı araştırmanın üçüncü aşamasında, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında 10 ve Almanca

Öğretmenliği programında 22 pedagojik formasyon dersinin alma zorundalığı olduğu görülmüştür. Ayrıca Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında Öğretmenlik Uygulamasının Almanca Öğretmenliğine oranla yarısı kadar yapıldığı gözlemlenmiştir. Almanca Öğretmenliğinde Alan eğitimi adı altında Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında olmayan 16 dersin bulunduğu dikkat çekicidir. Yine Almanca Öğretmenliği Programında Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında olmayan 4 Genel Kültür dersi zorunlu seçmeli statüde bulunmaktadır. Almanca Öğretmenliği programında öğretmenlik mesleğine yönelik toplamda 38 ders, Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında ise sadece 10 ders alma zorunluluğu bulunduğundan, 28 saatlik Mesleki bilgi farkının az da olsa seçmeli dersler statüsünde Alman Dili ve Edebiyatı bölümlerinde 8 döneme dağıtılarak bir veya iki ders olmak üzere düşürülebileceği önerilmişti. Ayrıca Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programında Öğretmenlik Uygulaması Almanca Öğretmenliğine göre yarısı kadar yapıldığından, Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının meslek hayatına geçişlerinin Almanca Öğretmenliği mezunlarına nazaran daha zor olacağı ve uyum sağlamada zorlanacakları düşünülmektedir.

Almanca Öğretmenliği ile Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılmalarıyla edindikleri mesleki bilgilerin ders düzeyinde karşılaştırılarak değerlendirildiği dördüncü bölümde, Almanca Öğretmenliği mezunlarının Öğretmenlik mesleğine yönelik dersleri Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılan Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarına oranla hemen hemen 4 kat daha fazla aldıkları görülmüştür. Ayrıca Almanca Öğretmenliği mezunlarının Araştırma Yöntemleri, Türk Eğitim Tarihi, Eğitim Felsefesi, Eğitim Sosyolojisi, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Eğitimde Ahlak ve Etik, Okullarda Rehberlik, Özel Eğitim ve Kaynaştırma derslerini zorunlu aldıkları, Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının bu bilgileri edinemeden yetiştikleri araştırma bulgularıyla ortaya konulmuştur.

Öğretmenlik mezunlarının Almanca Öğrenme ve Öğretiminde Yaklaşımlar, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi I, Almanca Dil Becerilerinin Öğretimi II, Almanca Öğretim Programları, Almanca Öğretiminde Edebi Metin I, Almanca Öğretiminde Edebi Metin II, Almanca Ders Kitabı İncelemesi, Almanca Öğretiminde Ders İçeriği Geliştirme, Almanca Öğretiminde Sınav Hazırlama ve Değerlendirme ve Çocuklara Dil Öğretimi derslerini alarak Alan Eğitimi adı altında dil öğretiminde göz ardı edilmeyecek derecede bilgi sahibi oldukları, almış oldukları bu derslerle alanlarına yönelik ihtisaslaşarak yetiştirildiklerinden mesleklerinde zorlanmadan daha ustaca eğitim öğretime uyum sağlayabilecekleri düşünülmektedir.

Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılarak öğretmenlik mesleğine yönelik bilgi edinebilen Alman Dili ve Edebiyatı mezunları ile Almanca Öğretmenliği mezunlarının eğitim süreçlerinde edindikleri pedagojik Formasyon, Alan Eğitimi ve Genel Kültür bilgileri karşılaştırılıp değerlendirildiğinde, Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının eğitim ve Almanca öğretimi konularında çok daha az bilgilerle öğretmenlik mesleğine başlayabildiklerinden daha çok zorlanacakları ve zamanla tecrübe edinerek ilerleyebilecekleri öngörülmektedir. Eğitim süreçlerinin ilk gününden itibaren uzmanlık alanlarına yönelik yetiştirilen ve eğitimleri boyunca o bilinçle ilerleyip kendilerini geliştiren Almanca Öğretmenliği mezunlarının Almanca öğretmeni olarak Eğitim sisteminde daha az sorun yaşayarak meslek hayatlarına geçebilecekleri ifade edilebilir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. Maddesinde "Öğretmenliğin, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği olduğu" ve "öğretmenlik mesleğine hazırlığın genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlandığı" belirtilmektedir. Bu madde dikkate alınarak araştırmadan elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde, Almanca Öğretmenliği mezunlarının (yoğun genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon dersleriyle) Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılarak öğretmenliğe başlayan Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarına kıyasla hemen hemen dört kat daha fazla ders alarak daha iyi hazırlanabildikleri, kendilerini öğretmenlik ihtisasına yönelik geliştirebildikleri ve alanlarının uzmanı oldukları düşünülmektedir.

İş bulmakta zorlandıkları için Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılarak öğretmen olmaya çalışan Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarının ders programlarına Genel Kültür ve Almanca Alan Eğitimime yönelik seçmeli derslerin acilen ilave edilmesi gerekmektedir. Zira ders programlarında "Özel Alan Eğitimine" yönelik derslerin olmadığı, ayrıca Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına katılmalarıyla bile Almanca Öğretmenliği mezunlarına nazaran daha az mesleki bilgi edinebildikleri, bu açığı kapatmak için başlangıçta meslekte zorlanacakları araştırma sonucundan görülmektedir. Bu eksikliklerin telafi edilmesi için Alman Dili ve Edebiyatı bölümlerinde acilen seçmeli Alan Eğitimi derslerinin ilave edilerek kazanımlarının zenginleştirilmesi önem arz etmektedir.

Alman Dili ve Edebiyatı ders programı zorunlu ve seçmeli dersler bakımından değerlendirildiğinde mezunlarının doğal olarak Alman Edebiyatı ve Dilbilimi gibi sınırlı alanlarda iş bulabilecekleri görülmektedir. Alman Dili ve Edebiyatı ders programına Tıp Almancası, Mühendislik Almancası, Hukuk Almancası, Ticaret Almancası, Almanca yazılı- sözlü

iletişim gibi seçmeli derslerin eklenerek zenginleştirilmesi mezunlarını öğretmenlik dışında farklı alanlara yönlendirecek ve iş bulmalarını kolaylaştırabileceği düşünülmektedir.

Kaynaklar

Akdeniz Üniversitesi. Alman Dili ve Edebiyatı Ders Bilgi Paketi ve Ders Kataloğu. (Erişim 16.08.2020) http://dersbilgipaketi.akdeniz.edu.tr/tr-TR/Program/Browse/557/904

Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Program Yeterlilikleri. (Erişim:16.08.2020) http://dersbilgipaketi.akdeniz.edu.tr/tr-TR/Program/Browse/557/904

Hacettepe Üniversitesi. Almanca Öğretmenliği Lisans Öğretim Programı. (Erişim: 16.08.2020) http://fs.hacettepe.edu.tr/adea/dosyalar/Program%20%20%C3%96%C4%9Fretim/prog_ogretim_lisans_2018.pdf

Hacettepe Üniversitesi. Almanca Öğretmenliği Program Yeterlilikleri. (Erişim: 16.08.2020) http://akts.hacettepe.edu.tr/yeterlilikler.php?prg_ref=PRGRAM_00000000000000000000000164&birim_kod=451&submenuheader=2&prg_kod=451.

MEB Talim Ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları. Tebliğler Dergisi. (Erişim 16.08.2020) http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_07/07143844_9_cizelgeveesaslar.pdf

MEB. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri. (Erişim 16.08.2020) http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/11115355_YYRETMENLYK_MESLEYY_GENEL_YETERLYKLERY.pdf

Seyhan Yücel, Mukadder ve Göçerler, Harun. Almanca Öğretmenlik Alan Bilgisi Sınavı Ve AlmancaBölümleri. 55-62. Uluslararası Çağdaş Eğitim Araştırmaları Kongresi, 29 Eylül- 2 Ekim 2016. Muğla: Sıtkı Koçman Üniversitesi, 2016.

Sönmez, Veysel ve Alacapınar Füsun G.. Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri 4. Baskı.Ankara: Anı yayıncılık, 2016.

Ulutaş, Birgül. Doküman Analizi.(Ed.) Seggie, Fatma Nevra Ve Bayyurt Yasemin, *Nitel AraştırmaYöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımları* (279-297). Ankara: Anı yayıncılık, 2015.

Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: SeçkinYayıncılık, 2016.

YÖK. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına İlişkin Usul ve Esaslar. (Erişim16.08.2020) https://www.yok.gov.tr/kurumsal/idari-birimler/egitim-ogretim-dairesi/pedagojik-formasyonla-ilgili-sss/aciklama-ve-duyurular

Ulakbilge
Sosyal Bilimler Dergisi

A COMPARISON BETWEEN THE PROFESSIONAL "TEACHING" KNOWLEDGE OF GERMAN LANGUAGE AND LITERATURE GRADUATES AND THAT OF GERMAN LANGUAGE TEACHING GRADUATES

Gülnaz KURT

ABSTRACT

The general competencies of teaching profession are defined as "the skills, knowledge, and attitudes required to fulfill the teaching duties (profession) efficiently and effectively the teaching duties" (MEB, 2017) and they are very important for the success of Turkish educational system. There is no doubt that the professional knowledge, one of the three competences of teaching ranking as first, is acquired during the teaching education. Implementing educational programs focusing on the occupation, the faculties of education (education faculties) train teachers with standard profession and general culture. However, besides the faculties of education, the number of those, who are becoming teachers by attending Pedagogical Certificate Programs, is increasing dramatically as well. The students of German Language and Literature Department, who get a degree as philologists and have difficulty in finding a job, choose teaching as a career by participating these Pedagogical Formation Certificate programs during or after their university education as philologist and had problems in finding a job, participate in a Pedagogical Formation Certificate Program during or after their university education, enter teaching profession/ choose teaching as a career. In the present qualitative study consisting of four stages, , the "occupational" competencies gained during the process for becoming a teacher, curricula, Pedagogical Formation Certificate Program lectures, and contents (as of the date of 08.16.2020) are comparatively examined for German Language and Literature Department and German Teaching Department graduates. After analysing the document contents accessed on webpages, they were classified and compared within themselves. The evaluations were performed on the program competencies, curricula, and Pedagogical Formation Certificate Program lectures at the Department of German Language at Akdeniz University and Literature and at the Department of German Language Teaching at Hacettepe University. As a result of the research, it was seen that German Language and Literature graduates who became teachers by participating in the Pedagogical Formation Certificate Program had to start their business life with less knowledge than the graduates of German Language Teaching. It has been suggested that this gap can be filled with elective courses in German Language and Literature departments in eight semesters.

Keywords: teacher competencies, occupational knowledge of teaching, curriculum of German Language and Literature, curriculum of German language teaching, pedagogical formation certificate program